

Italija začela z vojno; splošna mobilizacija v Italiji

Liga narodov prejela od abesinskega cesarja obvestilo, da so italijanske čete prekoračile mejo njegove države. — Prvi boji ob meji. — Izredno zasedanje Liginega sveta sklicano. — Na splošno mobilizacijo se odzvalo v Italiji 10 milijonov oseb. — Negotovost, kaj bo ukrenila Liga narodov.

Zeneva, Švica. — Mussolini Italije, da je Mussolini isti je končno izvršil dolgo pričakovani čin, da je zanetil iskro, ki se zna razpihati v ponovni svetovni požar in vsesplošno klanje. V sredo je izdal ukaz naj njegova armada prekorači mejo afriške države Abesinije, s čimer je brez vsake napovedi započel vojno. Kakor govore poročila, so se takoj vneli prvi boji ob meji, ne sicer z rednimi abesinskimi četami, kajti cesar Selassie ni imel zasedenega kraja, kjer se je izvršil italijanski vpad, pač pa so italijanske čete naletele na odpor pokrajinskih bojnikov. Danakil plemen.

Kraj, ki so si ga izbrali Italijani za prvi vpad v Abesinijo, leži ob severo vzhodni meji Abesinije, ob francoski koloniji Somaliji, iz italijanske kolonije Eritreje. Prvi boji so se vneli ob vznožju abesinske gore Mussa Al. Ta gora, ki je visoka okrog 6000 čevljev, je znamenita zato, ker je polna podzemskih votlin, v katerih je bilo svoječasno središče za trgovanje s sužnji, ki so jih odpošiljali v Arabijo.

Cesar Selassie se obrnil na Ligo narodov

Abesinski cesar Selassie je takoj, ko je izvedel za pohod italijanskih čet v svoje ozemlje, poslal Ligi narodov uradno protestno noto, v kateri je izrazil zahtevo za Abesinijo, da jo mora Liga narodov kot svojo članico štiti pred napadom. S to noto je Italija uradno obdolžena, da je kršila Liginu pravila, ker je neizpovedna izvršila vpad v ozemlje tuje države. Na ta način je Liga zdaj upravičena, da proglasi kazensko postopanje proti Italiji, ako se bo seveda odločila k temu.

Kakor se je izrazila neka vodilna osebnost v Ligi, je Mussolini izbral najbolj ugoden trenutek za pričetek vojnih operacij, namreč ob času, ko so Zenevo zapustile tako rekoč vse vodilne osebnosti in bo trajalo več dni, predno se bodo mogli zbrati diplomati iz različnih držav. Ker je namreč poseben odbor sveta Lige narodov bil zaposlen s sestavljanjem priporočil za nadaljnja pogajanja z Italijo, niso ostali diplomati imeli posebnega posla in so se vrnili domov z namenom, da se vrnejo, kadar bo omenjeno poročilo izgotovljeno in bo nato mogoče nadaljnje postopanje. Mussolini je zdaj presenetil Ligo s svojim činom in osebje Lige je z mrzlično naglico razpošiljalo brzogajne diplomate, naj se zberejo, ker je bilo sklicano izredno zasedanje Liginega sveta.

Mobilizacija civilistov v Italiji
Istočasno s tem poročilom pa je prišlo tudi poročilo iz

Anglija je poslala močne oddelke vojaštva na otok Malta, ki leži v Sredozemskem morju in tvori eno njenih morskih postojank. Gornja slika nam kaže vojaštvo, ki se je izkrcalo z ladij na obrežju Malte, da varuje otok pred morebitnim italijanskim napadom.

POMANJKANJE MLEKA

Cimdalje več farmarjev se pridružuje stavkarjem.

Chicago, Ill. — Zaloge mleka v tukajšnjih mlekarinah se cimdalje bolj krčijo in nastati utegne občutno pomanjkanje, ako ne bo prišlo do sporazuma v kratkem med zvezo mlekarov in stavkoječimi farmarji severnega Illinoisa in južnega Wisconsin. Piktiranje, ki so ga farmarji organizirali po cestah, je vedno bolj uspešno in mnogo vozov z mlekom se vrne domov. Tudi številni farmarjev, ki se pridružujejo stavkarjem, narašča. Farmarji zahtevajo, da se cena mleka, ki jim ga plačajo mlekarne, zviša na \$2.50 za sto funtov.

PREDSEDNIK DOBIL NOV KLOBUK

Los Angeles, Cal. — Ko je bil predsednik Roosevelt pretekli tork na obisku v tukajšnjem mestu, je stopil k njemu zastopnik mesta Salinas, Cal., Fred McCarger, in prosil predsednika, naj se zavzame, da bo dobilo njegovo mesto novo sodno poslopje. Med pogovorom je držal McCarger svoj veliki smbrero "desetgalonski" klobuk v roki. Predsednik ga je naprosil, naj mu pokaže svoj klobuk. Ta mu je ugodil in predsednik ga je posadil na glavo ter izjavil, da mu ugaja. "Vaš naj bo," odvrne McCarger.

ČRNKA ZAGOVARJA MUSSOLINIJA

Le Vesinet, Francija. — Znana pevka Josephine Baker, dasi črne plemena, se je izrazila, da je naklonjena Mussolinijevemu načrtu, da podjarmi Abesinijo. Pravi namreč, da je cesar Selassie sovražnik črncev, ker vzdržuje suženjstvo, in Mussolini hoče to odpraviti. Izjavila se je, da bo propagirala

SLEPARJA ZADELA ROKA PRAVICE

New York, N. Y. — Policija je pretekli tork aretirala zavarovalniškega agenta J. J. Kempa in aretirane se je izrazil, da je pričakoval to aretacijo že celih sedem let. Možakar, ki je star 51 let, se je namreč bavil z dobičkonosnim poslom, da je pri posredovanju med strankami in zavarovalniškimi družbami obdržal plačani denar za se. Na ta način je prišel do ogromnih svot. Njegove žrtve so bili po večini igralci, oderniki in filmski, med drugimi tudi pokojni Will Rogers.

KRIŽEM SVETA

Pariz, Francija. — Kakor piše poročevalec nekega tukajšnjega lista, ki je na potu v Afriko, je videl številno italijanskih vojaških transportov, ki vozijo iz Afrike vojake, obolele vsled vročine in tropičnega podnebja.

Rim, Italija. — Mednarodni časnikarski poročevalec, G. Emanuel, ki je opravljal svojo službo dolga leta, je bil pretekli tork aretiran. Vložena je proti njemu neka težka obtožba, katere značaj pa se ni objavil.

Guayaquil, Ekvador. — Vladna policija je v tork vdrla v neki tukajšnji jezuitski samostan in aretirala superijorja F. B. Kuenya ter ga vtaknila v zapor. Obdolžen je politične aktivnosti in bo bržkone izgnan.

London, Anglija. — Kakor se ugotavlja, je tovarna za izdelovanje aeroplanov, Handley Page, prejela od angleške vlade naročilo za razne bombometalce in druge aeroplane v vrednosti pet milijonov dolarjev.

ISKREN SPREJEM

Množice ljudstva prihitelo, da ga pozdravijo.

San Diego, Cal. — Na svojem potovanju proti zapadu se je imel predsednik Roosevelt priliko prepričati, da se mu naklonjenost ljudstva še ni izneverila, kakor to kriči njemu nasprotno časopisje. Med potovanjem je prihitelo na milijone ljudstva na razne postaje, kjer se je ustavil njegov vlak, da ga vidi in sliši. Cimdalje bolj proti zapadu je šel, tem bolj prisrčni so bili sprejemi prebivalstva in pretekli tork, ko je govoril v Los Angeles, se je zbralo pred njim do 75.000 oseb. V tem govoru je predsednik pozival razsodnejše, liberalne, elemente, ki imajo smisel za napredek v socialnem življenju, naj se zedinijo na enoten program.

POHOTNI NAPADI NA ŽENSKO

Chicago, Ill. — Policija z vne, toda doslej brezuspešno izsledjuje nekega moškega, ki je zadnje tedne izvršil več napadov na ženske v Austin distriktu, a se zna vedno previdno umakniti. Domneva se, da mora biti to kak pobeegli jetnik iz kaznilniške umobolnice. Podoben napad, toda v drugem kraju, namreč v Cicero, se je izvršil pretekli tork nad 30 letno Mrs. Alice Honenman, 1314 So. 58th Ct., v bližini njenega doma. Ko je šla s trga, jo je neki mlad moški zgrabil in odvel od nje med dvema hišama. Posrečilo pa se je ženski, da se mu je iztrgala ter pričela bežati, na kar je napadalec potegnil iz žepa bič in jo prišel tolči po nogah. Na begu je ženska dosegla Roosevelt rd., kjer je zlikovec nehal z zasledovanjem in pobegnil.

SIRITE AMER. SLOVENCA!

Iz Jugoslavije.

Velik požar v Grahovem pri Cerknici na Notranjskem, ki je težko prizadel štiri posestnike; zgorelo je tudi nekaj živine. — Smrtna kosa. — Druge številne nezgode, nesreče in vesti iz starega kraja.

Štiri kmetije v plamenih

Cerknica, 16. sept. — Mirno-smo legli prebivalci Grahovega v nedeljo zvečer k počitku. Nihče ni niti slutil, da bo ta noč za štiri kmetovalce tako usodna.

Ob pol 12. ponoči so fantje, ki so šli na svoje domove, opazili, kako je iz skedenja, ki je last Josipa Kranjca, p. d. Urbasa št. 11. švignil plamen proti nebu. Takoj so alarmirali vso vas. Skedenj, v katerem je bilo seno in poljsko orodje, je bil na mah v plamenu. Z bliskovito naglico se je razširil ogenj na hlev, v katerem je bila živina. Rešili so jo deloma, vola, krava in telica pa so ostali žrtve ognja.

Se predno so prišli gasilci, je plamen objel tudi hlev in svinjak Kovača Antona, p. d. Adama št. 12. Tudi njemu je zgorelo seno in orodje. Nato je plamen upepelil skedenj, hlev in svinjak štiri brez staršev Logar Ivanki (njen oskrbnik je Ule Jakob.) V pogorelih objektih pa je bilo še eno, last tamkajšnjega peka. In še četrtemu ni ožen prišel zanesel. Andreju Kraju, p. d. Lovriču je pogorel hlev in gostilničar in mesar. — V svinjak. Zgorel je tudi prešič. Vsi so le deho zavarovani.

Da se je ogenj tako hitro razširil, je bil kriv veter in dejstvo, da so bili objekti zelo blizu skupaj. Na kraj nesreče so prišli gasilci domačini, iz Žerovnice, Dolenjega jezera, Dolenje vasi in Cerknice. Rešili so, kar se je rešiti dalo. Dasi je bilo tam troje motornih in dvoje ročnih brizgaln, je bilo gašenje otežkočeno, ker ni bilo vode. Pri reševanju je sodelovalo tudi veliko vajakov, udarcev po glavi, da so ga ki so tam na vajah. Pogoreli so izjavili, da če ne bo pomoči, jim obstoj ni mogoč. Ljudje jokajo, se ozirajo po pogoriščih in gledajo hiše, ki so tudi vse poškodovane in ožgane.

Požar je bil tako močan, Mariboru, Simon Golčič, je in je ogorke nosil veter tako daleč, da sta se vneli dve, s slamo kriti hiši skoro 150 m oddaljeni od kraja požara. Vendar so ju rešili.

Ogenj je bil brez dvoma podtaknjen. Orožniki so pridno na delu in upajo, da bodo kot lasko leto, zločinca kmalu izsledili.

Pri reševanju se je po rokah in po glavi močno opeklo orožniški kaplar Lambergar Franc, ki so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Po stopnicah
Po nesrečnem naključju je padel po stopnicah v Mariboru 23 letni delavec Viljem Satler in so ga morali radi nevarnih poškodb spraviti v bolnico.

Kravo so ukradli
Viničar Janez Škofič iz Gornjega Gašterja v Slovenskih

goricah je prijavil pred kratkim mariborski policiji, da mu je neznan storilec neko noč odpeljal iz hleva kravo, vredno 1200 dinarjev.

Z grabljami

Tomašič Leopold z Biša v Ptujem okraju, se bo moral zagovarjati pred sodiščem, ker je z grabljami dobro naklestel Barbaro S. tudi z Biša, ker je ta Tomažiča obdolžila, da ji je on vzel ključ od hiše, katerega je bila dala, preden je odšla na polje, na določen kraj, a ga potem ni več našla.

Nezgoda

Neki kolesar je po nesreči nem naključju podrl na tla 62 letno ženo užitkarja s Hrušice št. 1, Ano Škrl. Reva je padla tako nesrečno, da se je prav hudob poškodovala in so jo morali oddati v bolnico.

Smrtna kosa

V Veliki Nedelji je umrla Hermina Opitz-Ostermann, rojena v Pragi stara 88 let. — V Zagorju ob Savi je umrl zanesel. Andreju Kraju, p. d. Lovriču je pogorel hlev in gostilničar in mesar. — V ljubljani je umrla Viktorija Bock, dolgoletna poslovođkinja tvrdke A. Sinkovec nasl. K. Soss. — V Viru pri Domžalah je umrl Janko Aumna, kovaški mojster in posestnik.

Pri nabiranju brusnic

Nad Vibelčami, tako pišejo iz Maribora, so se spoprijeli med seboj nabirali brusnic. Pri tem je bil napaden Franc Jergač, ki je dobil več vbovlajev z nožem in tudi več udarcev po glavi, da so ga morali spraviti v slovenjegraško bolnico.

Sanje — resnica

Uslužbenec Rosenbergove drevesnice na Tržaški cesti v Mariboru, Simon Golčič, je imel kaj čudne sanje. Sanjalo se mu je, da mu tatovi krađe obleko. Iz teh sanj ga je prebudil šum in ko je pogledal proti oknu, je res videl kako sta skozi okno skočili dve temni postavi z vso njegovo obleko. Zagnal je krik, ki je vzbudil še dva uslužbenca in stekli za tatovi. Tega, ki je nesel sveženj so prijeli in ga oddali stražniku. — Hlaorožniški kaplar Lambergar Franc, ki so ga prepeljali v ljubljansko bolnišnico.

Cerkveni rop

Drzen cerkveni rop so neznani zlikovci izvršili v noči od 6. na 7. septembra v župni cerkvi na Tišini v Slov. krajini. Vlomili so v tabernakelj ter odnesli dva keliha z 200 hostijami. Odnesli so tudi ključ, dočim so pustili nabirali pri miru. Močno so poškodovali tudi glavna vrata.

AMERIKANSKI SLOVENEČ

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razra medel, ponedeljkov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:

1849 W. Cermak Rd., Chicago

Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Mornariški pakti vrženi v koš

Iz Londona prihajajo poročila, da je vlada Velike Britanije sklenila, da obvesti vse podpisnice mornariških paktov, ki so bili sklenjeni v Washingtonu in Londonu med Anglijo, Združenimi državami in Japonsko, v zadnjem desetletju, da bo Anglija prenehala izpolnjevati dotične pogodbe. Vzroke se navaja, ker se je Japonska odpovala že lansko leto dotičnim sklepom in pa ker nevarnost preti in je za Anglijo največja potreba, da se zavaruje na morju in svoja obrežja.

Vest pove dovolj, kaj se godi med svetovnimi velesilami. Jasno je, da države, ne narodi eden drugemu ne zupajo več. Nobena država se več ne zanese na dane obljube ne na podpise, ene druge. Kam tako nervozno stanje vodi, nam jasno priča svetovna zgodovina. Kadar koli v zgodovini so se razne države in narodi oboroževali, kakor se baš v teh časih, je tako ravnanje vodilo v vojne. Prav tako v sedanjem času. Vse se oborožuje. Zakaj? Morda za šalo? Kdo naj to verjame?

Sigurno je, da bo zdaj sledilo splošno oboroževanje na morju. Narodi pa bodo plačevali ceno za to oboroževanje, ki bi ga ne bilo prav nič potreba, ako bi voditelji narodov imeli več pameti, kakor jo imajo. Države imajo baš v teh dneh velikanske naloge pred seboj, kako rešiti socialna in gospodarska vprašanja za svoje prebivalce, za brezposelne, za propadajočo industrijo, in sploh za vse panoge življenja. Pa vse to jih ne moti nič — v svoji zaslepljenosti drvi le naprej in so menda uverjeni, da tiči vsa rešitev za njih narode v masčevanju, v mečih in kanonih. Kolika zaslepljenost!

Vzrok, ki pove - zakaj?

Cincinnatiški nadškof Most Rev. John T. McNicholas, O. P. je imel te dni na evharističnem kongresu v Clevelandu, Ohio, vrlo pomenljiv in zanimiv govor o pomenu sv. maše in pa kaj je oni magnet, ki vleče katoličane k sv. maši ob nedeljah in praznikih ter drugih dneh. Med drugim je izrekel tudi te znamenite besede:

"Evharistični kongres v Clevelandu govori in prosi vse katoličane naše dežele, da se ponižajo v čiščenju in zahvalijo zakramentalno navzočnost Kristusa na altarjih naše svete vere. Evharistični kongres upošteva razliko verovanja, ki preprečujejo zedinjenje kristjanskih ločin, za katere je molil k svojemu Očetu sam Kristus. Tako zedinjenje je nemogoče brez zakramentalne navzočnosti Kristusa, ki je vir zedinjenja, vir zakramentalnega sistema, vir nadnaravnega življenja, vir božje avtoritete sv. Cerkve, ki jo je Kristus ustanovil sam. Navzočnost živega Kristusa, človeškega in božjega, na katoliških altarjih je poglavitna točka v razliki, ki separira vse kristjanske ločine v naši deželi od katoliške cerkve.

Premnogokrat se stavlja vprašanje: Kaj je tajna moč in sila katoliške cerkve? Kaj naj pojasnjuje njeno izvanredno naraščanje in množitev? Zakaj polnijo njeni člani in udje njene cerkve po večkrat vsako nedeljo? In zakaj so katoličani tako resni in tako željni doprinesiti vsako žrtev, da so navzoči pri maši? Kakšna sila in moč je pripeljala stotisoče iz vseh delov te dežele na ta sedanji evharistični kongres? Kaj nudi katoliško akcijo?

Odgovor na vsa ta vprašanja ne tiči v lepoti cerkvene arhitekture, ne v slovesnosti cerkvene liturgije, ne v besedah pridigarjev, niti ne v oblasti cerkvenih prelatov, niti ne v popolnosti organizacije sv. Cerkve, ampak v priprosti resnici, namreč, da Kristus prebiva v najskromnejši cerkvi, prav tako, kakor v najbolj veličastni katedrali. In v tem, da je isti Kristus darovan v nekrvavi daritvi pri vsaki sv. maši, kjerkoli darovana in zavživan od vseh, ki se približajo Njegovi mizi. Katoličani hodijo v svoje cerkve zato, ker je Kristus v njih. On je tisti vir, iz katerega prihaja navdih za sv. vero in za nautušeno delovanje katoliške akcije."

VABILO NA KONCERT ADRIJE

Chicago, Ill.

V imenu odraslega in mladinskega odseka Adrije, cerkvenega zbora pri Sv. Stefanu, vljudo vabim rojake in rojakinje iz Chicage in bližnjih naselbin na veliki koncert, ki se bo vršil v nedeljo 6. okt., popoldne v Šolski dvorani sv. Stefana. Začelo se bo točno ob treh, tudi če bi bila dvorana takrat še napol prazna; moramo zgodaj začet, ker bo program zelo dolg. Vstopnina 35c. Takoj po koncertu se začne slovenska veselica; igrali bodo Puceljovi muzikantje. Ves izkupiček gre za cerkev, ki plačuje vse stroške za zbor.

V naši dvorani že dolgo ni bilo nobenega pevskega koncerta, in ta bo eden največjih, kar jih je pri nas še sploh kadaj bilo. Slišali boste ne samo eno, temveč kar osem različnih pevske skupin, razne soliste, godbo, in godbo s petjem. Naš preč. g. župnik bo sam uvajal pevske točke, kar vedno zelo spretno in zanimivo naredi. Oba odseka Adrije bosta pela največ slovenske narodne pesmi, posebej prirejene za ta koncert, kakor: Polka je ukazana, Dekle, kakaj tak žalostno, Hribečki ponižajte se, V nedeljo jutraj vstala bom, itd. Vsi znamo te pesmi, toda ne tako, kakor jih bo zdaj prvič Adrija zapela na odru. Bo res lepo, če bo le šlo vse po sreči. Justina in Gizela bosta zapeli prekrasno Schubertovo serenade s slovenskim besedilom. Celotna naša odlična sestra Olech se skriva pripravljala, da nam bo pri tej priliki zapel eno domačo v slovenščini. Kot solista z zborom bosta nastopila tudi naša fanta John Osterman in Francis Wolšic. Eno pesem bosta spremljala s kitarami John Ozbolt in Bill Krasovec, mlada, pa zelo iz

vežbana muzikanta. Pokazali bomo tudi najmlajša dva muzikanta v fari, ki bosta pesmic spremljala s harmonikami. Ta dva junaka sta Johnny Gradishar in Ernest Jerin. Nadalje bo nastopila cela šolska godba z izbranimi komadi, najprej sama, potem pa skupno s petjem, kar do zdaj še niste slišali. In vse to kar sem do sedaj površno omenil, je samo majhen del programa. Za povabljen zbor deloma vemo kaj bodo peli, deloma pa bo oznanjeno sproti pred nastopom. Bo res pravi slovenski pevski praznik za Chicage in okolico. Program bo sicer obširen, toda se bo prav urno razvijal, ker ne bo nobenega spreminjanja kulis in maskiranja. Tudi je poskrbljeno, da bo po dvorani led red in primerna postrežba. Vsem povabljenim zborom iz Chicage, So. Chicage in Waukegana, kakor tudi naši šolski godbi, se že sedaj lepo zahvaljujemo za prijazno sodelovanje, in upamo, da bomo s tem koncertom ustregli občinstvu bolj kakor nam je bilo mogoče kdaj prej. Morda sem v zmoti, vendar nekaj notranji glas mi pravi, da bo dvorana to pot nabito polna. Še enkrat prav prijazno vabimo vse. Vstopnice dobite pri pevcih Adrije, ali pa v župnišču, ali pa na dan koncerta pri vstopu. Če si hočete zagotoviti ugoden sedež, pridite zgodaj. Koncert se začne točno ob treh, dvorana pa bo odprta že ob pol treh, ali pa še prej. — Na svidenje v nedeljo!

Ivan Račič

VINSKA TRGATEV IN "VOLITEV ŽUPANA" NA WILLARDU

Willard, Wis.

V nedeljo dne 6. oktobra bo v Društvenem domu običajna vsakoletna vinska trgatva. Letos bo to še nekaj posebnega, ker bo istočasno tudi "župa-

30. PISMO O DOMOVINI

Piše: P. Aleksander

Ameriškega Slovenca sem redno dobival in sem ga bil zelo vesel, saj mi je bil edini, ki mi je ameriško domovino klical v spomin. Sproti me je seznanjal s poslednjimi ameriški novicami. Mislim predvsem na novice iz naše fare. Za druge politične novice skrbijo slovenski listi in poročajo vse točno in dokaj brzo. Tako smo takoj zvedeli o Longovi smrti, o nesreči imenitnega dramatika W. Rogersa in avijatika W. Posta, toda zame so bile važnejše novice iz moje fare. In te mi je prinašal samo Amerikanski Slovenec. Žal da je malo neredno prihajal, nekaj števil sploh ni prišlo in sem ga moral pri neki drugi hiši loviti. Najbrže je pošta kriva, da se nekatere številke izgubijo. Pri upravi so ja vestni ljudje. Na tem mestu izpolnim željo dveh najmlajših bratcev našega dnevnika v Sloveniji, ki sta me prosila, da naj podregam pošto ali pa tište gospod pri Edinosti, da je nikdar ne bodo "umorili" Tarzana, ker Tarzana najraje "bereta". To mimogrede.

Sproti, pravim, sem zvedel, kako se kaj naši fari godi. Kako ti Father Jožef korajžno komandira fari, kako gre vse lepo gladko tudi — brez mene. Tako sem prejel po Slovincu nauk, da lahko tudi brez mene shajajo in da bo treba lepi dan le reči "zbogom sv. Stefan". Father Jožef in naši drugi ne bodo tako dolgo čakali kakor morajo večkrat kranjski fantje čakati, da jim "grunt čez dajo". Zvedel sem vse novice o "ohetih" in "surprise parties" in drugih obletnicah. To so bile vse novice. Ohetci in vse druge take slovesnosti so pač najboljša znamenja povračajočih se dobrih časov. Zvedel sem pa tudi žalostne novice, mnogo faranov je med tem časom umrlo. Žalibog ima ravno A. Slovenec z drugimi našimi listi vred to žalostno nalogo, da bo kronika umiranja slovenskega naroda. Umirajo, da je jo. V desetih letih bo lice naših naselbin popolnoma spremenjeno. Stari naši korenjaki in hrasti padajo. Ne bo dolgo, pa bo Slovenska Amerika pusta in prazna kakor kraški svet.

Izrekan prisočno sožalje družinam Katich, Marovič, Drešček

nova volitev. Začetek točno ob 8 uri zvečer. — Pridite vsi, ker videli boste, kaj vse zavest in pohlep po časti, hudega stori.

V imenu cerkvenega odbora vabi k obilni udeležbi vami znani večkratni "župan" s svojimi svetovalci. — Čisti preostanek te prireditve se porabi za pokritje stroškov za napeljava nove elektrike.

"Župan"

G. MISIJONAR SE ZAHVALJUJE DOBROTNIKOM Mendez, Equador; Juž. Amerika.

G. urednik! — Z največjem veseljem sem sprejel šest šte-

in drugim, katerih imen se trenutno ne spominjam, ob izgubi izvršnih družinskih članov in dobrih šentšefanskih faranov.

Lepo jutro sem bil ravno zopet namenjen, da jo mahnem v svojo štajersko deželo. Berem v Slovincu: "Hej fant od fare, kje pa si? Čas je že, da se na sv. Stefana spomniš... Bum, bum, bum." Tako nekako se je glasilo. Ta "bum, bum" mi je dal resno skrb. Kaj pa če ta Faletov oče, ki so te vrstice napisali, resno ne mislijo: s kanonom te bomo izgnali, če prepozno prideš. Naj je mislil Faletov Janez kakor je hotel, tista novica mi je dala pobudo, da sem jo krenil proti Gornjem Gradu. Avtomobil je tudi za domovino "žegenj" dvajsetega stoletja. Ta žegenj nas je od Rečice na Paki potegnil mimo vseh lepih savinjskih krajev Mozirja, Nazarja, Dubletine, Kokerske, Sv. Ksaverja, Bočne po lepi prenovljeni cesti do Gornjega Grada.

Gornji Grad je važno mesto danes. Morda važnejše kot je bilo. Pa ne le zato, ker se je Faletov Janez rodil v tem kraju, temveč, ker v tem kraju prebivajo naš siloviti apostol Slovincije, nadškof Dr. Anton Bonaventura Jeglič. Premnogi poštni vozovi pripeljejo romarje semkaj, romarje obiskovavce častiljivega slovenskega starčka.

Živijo svoje tiho življenje, živijo božji zgled vsem Slovincem, da delo človeka nikdar ne ubije, temveč ga utrdi in ohrani.

Toliko mukapolnih let imajo za seboj, toliko težavnih delovnih ur, vseeno jim korak še vedno ni korak 86 letnega starčka, temveč je korak sicer priletnega, a še vedno čilega moža.

Prebivajo v gradu, ki je last ljubljanski škof, velikemu poslopiju, kjer so nastanjeni vsemogoči oblastni uradi, davkarija, sodnija, glavarstvo, žandarmerija, pa tudi župnijski prostor in cerkev sama sta zvezana s tem orjaškim poslopjem. Nad-

vilik vašega lista. Najpristnejša zahvala zanj in pa za publikacijo, ki ste jo blagovoljno objavili dne 23. julija. Videl sem, da se je oglasilo že precej oseb in vsaka izmed njih je pristavila svoje pismo en dolar. Naj ljubim Kristus Kralj, katerega kraljestvo širi že devet let v teh pragozdih, tisočero povrne Vam in vsem dragim dobrotnikom. Denar, ki ga darujejo za cerkev, katero gradim, se ne izgubi, temveč bo v veliko veselje in tolažbo vsem onim, ker je vložen v nebeško banko.

Ob enem, ko se Vam vsem dragi dobrotniki zahvaljujem

škof Jeglič imajo svoje prostore v najzgodnejšem nadstropju.

Ko sem prišel, so me Amerikanci z veseljem pozdravili in celi dve uri sem imel čast obudovati žilavost tega našega apostola, ki ga je pred leti zanesla pot tudi med nas, ameriške Slovence. Saj se ga še vsi spominjate.

Tudi nadškof se z veseljem spominja vseh obiskov po slovenskih naselbinah in še vedno jim je v mislih vsa dolga in tečna pot po Ameriki.

"Podnevi smo obiskovali in delali, ponoči se pa vozili iz kraja v kraj. Zjutraj je bilo treba nastopiti v tem kraju, popoldne v drugem, zvečer v tretjem, ponoči pa naprej."

"Čudno življenje živite vi Amerikanci. Sama burja, sama gonja, samo drvenje vsepovsod na vse strani, nobenega pokoja, nobenega miru nikjer. Čudim se sam, kako sem zdržati komaj nekaj mesecev. Naporna je bila pot."

"Toda pohvaliti moram naše katoličane. Taka požrtvovalnost, taka ljubezen do cerkve in svojih cerkvenih ustanov. Med katoličani pa rojaki najlepše mesto zavzemajo. Čast jim."

"Nadškof Rožman, vladika ljubljanski, bo vesel svojih ameriških Slovencev. Bog daj, da bi njegova pot prinesla mnogo duhovnega veselja Slovincem tam preko morja."

"Da bo Baragov dan velik dan tam v Clevelandu, sem prepričan. Amerikanci dobro znate, dobro znate, Bog daj, da bi kaj kmalu bile vaše in naše sanje uresničene, da bi lahko kaj kmalu postavili Barago na altar. Slovenci rabimo Barago-svetnika. Kako svet mož je bil, kako heroičen, kako svetniški. Kako lep zgled je in bo nam vsem. Le korajžno naprej s svojim delom. Barago moramo postaviti na altar."

"Pozdravite mi vse ameriške Slovence in jim povejte, da molim zanje. Hranim v srcu vse te spomine na rojake in njihovo življenje. Škoda, da jih bo tujina pozabila. Usoda vseh narodov."

O vsem mogočem smo govorili. Nadškof so se tudi živo zanimali za vse socialne reforme, ki jih imajo naši v načrtih. Govorili so o Rooseveltu in njegovem programu in bili o vsem dobro informirani.

za vse, kar ste storili dosedaj za me, Vas prosim, g. urednik, delajte še naprej propagando potom Amerikanskega Slovence. — Koliko potreb imam, to le sam vem. Vam povem, samo Vam. — Tu v Mendezu, cerkev Kristusa Kralja in njuno dve šoli, sicer mi protestantje ugrabijo mladino. — V Kopalu cerkvico, ki sem jo že skoro skonal in eno šolo; v Tres Ranchos cerkvico in eno šolo; v Chupianzi cerkvico in eno šolo. Imam torej v moji jurisdikciji namen vzdrževati pet šol in štiri cerkvice. Hočem reči, eno cerkev, (Kristusa Kralja v Mendezu.) (Dalje na 3. strani.)

ZLATO MESTO IN TARZAN

(21)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Tarzan je stal nepremično in opazoval ta nenavadni prizor zbeganih oboževalnih vojakov, ki so hiteli proti njemu. Niti na misel mu ni prišlo da bi začel bežati; pa bi bilo za beg tudi prepozno. Postavil se je torej v pozno popolno, na brezbrzišnega človeka, ki je s prekritimi rokami opazoval begajoče razburjene vojake.

Lahko bi se Tarzan postavil tem vojakom v bran in jih napadel s svojimi pišcami, a po trudenem naporu strahotne noči v valovih divjajoče reke in tako naenkrat, taka nenavadna sprememba, ga je prevzelo, da je v trenutku pozabil na samobobrambo. Bilo bi pa tudi brezpomembno, postaviti se v bran tako številnemu sovražniku.

Vedel je sedaj, da je prišel v Zlato mesto in velika radovednost ga je gnala, da bi поблиže spoznal to ljudstvo. Sedaj je ob svitu plamenic tudi videl, da je priplezal iz reke na nekako dvorišče ali predvor in tu so ga v krogu obklopi vojski Zlatega mesta, kakih petdeset po številu. "Kdo si?" ga je vprašal vodnik.

Tarzan je po govorici takoj spoznal, da so prebivalci Zlatega mesta govorili isti jezik, kot ga je govoril Valthour. "Jaz sem tujec, daleč od juna," je povedal Tarzan. "Kaj delaš tu za zidovjem. Nemonine palače?" je nadalje vprašal vodnik. Njegov glas je bil videti srod in razodeval moč, da se zaveda svoje službe.

DENARNE POŠILJATVE

odpravljamo radno po dnevnem kursu v Jugoslavijo, Italijo, Nemško Avstrijo in vse druge dele sveta. Denar dobijo prejemniki točno in zanesljivo direktno na dom brez vsakega oblika. Cene so podvržene spremembi kurza. Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75 100 Din	Za \$ 5.00 pošljite \$ 5.75
Za \$ 5.15 200 Din	Za \$ 10.00 pošljite \$ 10.85
Za \$ 7.30 300 Din	Za \$ 15.00 pošljite \$ 16.00
Za \$ 9.70 400 Din	Za \$ 25.00 pošljite \$ 26.10
Za \$ 11.75 500 Din	Za \$ 40.00 pošljite \$ 41.25
Za \$ 23.50 1000 Din	Za \$ 50.00 pošljite \$ 51.50

Lite:
Za \$9.35 100 lir; za \$44.50 500 lir in za \$88.20 1000 lir

Vsa pisma in pošiljate naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

PO ODKRITJU BARAGOVEGA SPOMENIKA

P. Hugo

Vroč je bil boj, kedo naj bo glavni predstavnik slovenske kulture v zboru clevelandskih narodnih "Kulturnih vrtov", ali Baraga ali Cankar. Končal se je s sijajno zmago Baragovih borcev, ki so jo 22. sept. na triumfalni način kronali. To je bil dan kakršnega ameriške Slovenije še ni videla in ga bo težko še kdaj. Pestra Baragova armada, broječa deset in deset in še deset-tisoče je v zmagoslavju razpoloženo marširala po St. Clairu, ki je bil za to priliko kot cesta rimskih imperatorjev vračujočih se iz zmagovitega boja. Doli z okenj in izza oglov so jo v onemogli jezici opazovali generali razbite Cankarjeve armade.

Meni se je zdelo, da se je ponovil prizor, ki sem ga 24. apr. 1920 v Ljubljani gledal. Takrat so komunisti hoteli vzeti vajo Slovenije v roke. S svojo vlado v žepu so od Zaloge že primarširali v Ljubljano. Pa je na Zalogi cesti odjeknilo nekaj ostrih strelcev iz žandarjskih pušk in dvanajst smrtnih žrtev je oblezalo. Komunisti pa so se poskrili kot miši ko zavohajo mačko v bližini. Da bi se jim znova ne oglašil apetit po vladnih vajetih, je poveljujoči ljubljanski general Smiljanič priredil obhod vojaštva po mestu, s kanoni in strojinami. Sam pa je korakal zdejaj s pasjim bičem v roki. Smejal je in izzivalno je gledal na vse strani, češ, le poskusite, če imate korajžjo!

Bil je čas, ko se je tudi armada Cankarja socialistično naslajala ob gotovi zmagi. Že si je dovoljno mela roke ob misli, kako bo verni slovenski Cleveland za štafazo porabila ob odkritju njegovega spomenika in se do hripavosti nakričala: Slovenski Cleveland je naš, je napreden, bolj kot prestolnica domovine! Pa jim je Mars, ne Marks, temeljito zmešal račune. Gledati so morali zmagovito Baragovo armado, ki se je v odločilnem trenutku kot dotlejša kralj Matjaževa vojska pojavila iz tal in valovila proti jugoslovanske-mu "Kulturnemu vrtu" da mu najprej vdihne slovensko dušo, odkrije Baragov spomenik.

Razumeli smo žalostne vzdihne generala "enakopravnostne" armade Mr. Grilla za kakim ogrom: "Dobro si vatre!" Razumeli smo zakaj po tem triumfu ni vedel ničesar poročati. Če ni hotel sam oblatiti svoje firme enakopravnosti, mu ni kazalo drugega kot molčati. Morda mu je prav prišlo pravilo: "Največja žalost molči!" Razumeli smo tudi zakaj je bil poveljnik "prosvetne" fronte Mr. Molek tako zbežan, ko je bral poročila o našem zmagoslavju pohodu. Ni vedel koga naj bolj pomiluje ali sebe in svoje ali Cankarja.

Odkrito povedano, sami nismo pričakovali, da bo ta boj, ki je tako dolgo neodločen divjal, kronan s tako sijajno zmago Baragovih borcev. Vedeli smo sicer, naša prestolica s 40.000 rojaki, more dostojno proslaviti ta dan zmage. A z ozirom na svoječasno neodločnost smo se v resnici hali, da se bo v slučaju naše zmage kvečjemu polovica tamkajšnjih rojakov aktivno vdeležila zmagoslavja. To bi bilo za milijonsko mesto, vajeno sličnih proslav, razočaranje. Njegovi vodilni krogi bi ugnili iz tega sklepati, da bi pri takem narodniču, ki kljub vsemu bobnanju k proslavi svojega zgodovinskega dne, ne spravi večjega števila skupaj za čas volitev ni treba iskati posebnih simpatij, ker ne pomeni dosti. Ko smo pa z odra v "Kulturnem vrtu" gledali to armado, nam je srce igralo veselo in zadoščeno.

To je bil balzam za naša narodno čuteča srca. Ta veličastni pogled nam je klical: "Umreti nočejo!" Dokler ima ameriška Slovenija še tako zdravo in močno srce, ne pišite ji še posmrtnice, ne koplite ji še groba. In ti veliki Cleveland, ti Babilon narodov, ko boš izbral nove voditelje svoje usode ali vidiš, da vsaj zaenkrat še ne boš mogel mimo Slovencev. Njih volivne glasovnice še ne bodo tako hitro uče na tvoji politični tehtnici. Tega moralnega vpliva in vspeha bi sigurno ne bilo, če bi bil Cankar junak dneva mesto Barage. Zato pa, če Cankarjeva fronta res tako narodno čuti kot bobna, bi morala biti vesela, da je bila zlomljena, v veliko korist naše tukajšnje prestonice. Žal, da so socialistični fronti, katere idol je internacionalna, narodni interesi v resnici deveta briga.

To je bil balzam za naša narodno čuteča srca. Ta veličastni pogled nam je klical: "Umreti nočejo!" Dokler ima ameriška Slovenija še tako zdravo in močno srce, ne pišite ji še posmrtnice, ne koplite ji še groba. In ti veliki Cleveland, ti Babilon narodov, ko boš izbral nove voditelje svoje usode ali vidiš, da vsaj zaenkrat še ne boš mogel mimo Slovencev. Njih volivne glasovnice še ne bodo tako hitro uče na tvoji politični tehtnici. Tega moralnega vpliva in vspeha bi sigurno ne bilo, če bi bil Cankar junak dneva mesto Barage. Zato pa, če Cankarjeva fronta res tako narodno čuti kot bobna, bi morala biti vesela, da je bila zlomljena, v veliko korist naše tukajšnje prestonice. Žal, da so socialistični fronti, katere idol je internacionalna, narodni interesi v resnici deveta briga.

Predsednik Roosevelt je odpoval na zapad na obisk v Kalifornijo. Gornja slika ga kaže, ko je nekaj dni pred nastopom potovanja zapuščaj svoj letoviški dom v Hyde Park, N.Y.

HVALA VAM, KI STE SE ODZVALI!

(Piše preds. J. K. V.)

Ne vem, kako bi izbral besede, one, ki so pripadniki radikalnega da bi se mogel dovolj vredno in dostojno zahvaliti vsem, ki so se vpliv in tako so našemu delu na vabila odzvali in prihiteli na slavnost "BARAGOVEGA DNEVA" v Cleveland. Z besedami se bo pač težko zahvaliti poštvalnosti, ki so jo pokazali številni udeleženci iz vseh krajev širne Amerike.

Za mnoge udeležence vemo, a še več jih je bilo, za katere nismo vedeli, ker so bile preogromne mase ljudi in ni bilo na noben način mogoče priti z vsemi v dotiko, pa naj bi bili to naši največji in najboljši prijatelji ali pa najvišji uradniki. Vzelo bo dolgo časa in napisati bo treba mnogo stolpcev v časopisu, da se bomo dogovorili in porazgovorili, kako je bilo v teh velikih narodnih praznikih v naši veliki slovenski metropoli beli Ljubljani, kjer se je razvil slovenski življenj. — Se nikdar poprej in ne ve se, kdaj se bo še kdaj naš slovenski življenj zopet razvil na sličen in tako velik ali pomemben način. — Tako se sedaj govori širom naselbine, tako govore tukaj in tako oni, ki so prišli od drugod. Srca ljudi so prenapolnjena duha slovenskega življa in radost spominov je tako dalekosežna, da se ne da popisati. Vzelo bo dolgo, a lahko pa rečem, da nikdar ne bo pozabljeno. Kar so ljudje občutili ta dan tukaj v našem Clevelandu, ne bodo pozabili do svoje smrti. To velja za vse dobroslede zavedne Slovence, ki imajo v sebi še čut narodne in verske zavesti.

Baraga, veliki Baraga je dvignil slovenski življenj k narodnemu in verskemu čutu, da tako rečem, na prav čudovit način. Tu je posegla vmes božja roka; tu je pomagala nevidna moč, ki je razglašila duha v življenje, kakor ga ni še noben drug sila popeljal. — Kar pomislite le: Za naš kulturni vrt smo se že leta in leta pripravljali da ga dvignemo k življenju, a na vse prizadevanje odbora ni bilo uspeha. Imeli smo kandidata za vstopa v vrt, toda, imeli smo tudi nasprotnike od tiste strani, od katere bi morali imeti oporo. Vsa radikalna sila se nam je postavila po robu. Še celo za kandidata, ki je bil od naše strani odobren in pripravljen, da ga postavimo kot kulturnega delavca v vrt, nismo mogli pridobiti radikalnih elementov za vrt. Norčevali so se iz nas, iz kandidata in z vrta in smešili vse skupaj pred svetom v tukajšnjem radikalnem časopisu; celo v radikalnem časopisu v stari domovini so v zlobnem namenu zavijali in trobili lažnjive izmišljotine, vse z namenom, da bi zbegali ljudi in jih odvrgli od smotra in idej Jugoslovanskega kulturnega vrta in od Boaga. Početje naših nasprotnikov je bilo naraščajoče pekensko. Na

iz stare domovine, kip — bronasto soho pa tukaj v Ameriki in Baragov spomenik je bil — enim v veselje in tu je bila večina; enim, — le mala peščica jih je bila, pa v strah in sramoto, ker niso mogli z vso zlobnostjo tega preprečiti.

Tako se je nagloma v teh pripravih, približeval Baragov dan, dan, kateri je imel prinesiti odkritje Baragovega spomenika. Odbor je poslal vabila na slovenski narod širom dežele, v katerih je vabil, naj bi narod prišel skupaj, da se proslavi Baragov dan. — Narod se je odzval. Odzval se je v tako ogromni masi, da se ne da popisati, niti se tega ne more povedati tistim, ki niso bili navzoči. Le tisti vedo, ki so z lastnimi očmi videli in ti so potem tudi z lastnimi izjavami potrdili rekoč: "Do smrti ne bomo pozabili tega! Nismo in niti ne upamo, da bomo še kdaj pričali večji narodni manifestaciji kakor je bila Baragova manifestacija."

Še danes se ponavljajo in se bodo ponavljale take besede vseh očitvecev, ki so bili deležni Baragovega dneva, onega dneva, o katerem so se nekateri nesrečni, od vere odpadli rojaki, poprej tako zaničevalno izražali in se z njega norčevali. Toda, roka božja je bila z Baragom in tisti, ki so Barago poprej nasprotovali, so morali priznati svojo zmoto. In, če so le ljudje, ki bi imeli kaj poštenja v sebi, so dolžni, da te svoje surove napade preklečejo in priznajo svojo zmoto. Tega sicer vemo da ne bodo nikoli storili, toda, povemo pa, da jim to njihovo početje ne bo nikdar v čast. Narod jih je v nedeljo 22. septembra obsodil z javnim priznanjem, četudi so ga še par dni poprej begali, naj se nikar ne udeležijo klerikalne manifestacije.

Sodba naroda je močna in bila je tako močna, da je bilo strah vse tiste, ki so nasprotovali Baragovemu dnevu. Te sodbe narod tudi pozabil ne bo. Baragov dan bo ostal v srcih ljudi. Baraga bo stal v vrtu in ostal bo v srcih našega naroda. On bo čuval svoj rod, k njemu se bomo leto za letom zbirali in imeli pred njegovim kipom narodne manifestacije. Baraga je na neviden način osramotil one, ki so iz same zlobnosti počenjali v do-

Dasi je bilo radikalno časopisje v preveliki večini nasprotno, smo vseeno uspevali in napredovali, ne meneč se kaj počenjajo nasprotniki poleg nas. — Celotlastni naselbini smo se morali boriti napram dnevniku, ki je vporabil vso silo zlobnosti in hujskaj ljudi, da bi jih odvrgnil od cilja vpostavitve Barage v kulturni vrt. K temu je seveda vse storila tudi teta "Prosveta" in njene sestrice, da bi se ideja ne uresničila. Toda Baraga je vstajal v srcih ljudi s tako silo, da so bili sovražniki prisiljeni se umakniti in umakniti v lastno sramoto ter priznati, da so premagani od vernega in zavednega katoliškega naroda.

Na hitro zbiranje donoskov je odbor naročil podstavek za kip

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite o krasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lastnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerno delo jamčeno, postrežba solična. S. prinočam!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa pojasnila in cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
1013 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

in tri misijonske kapelice. Je še več drugih potreb, vendar, če bom skomčal te, se bom v miru lahko ločil s tega sveta. — Moj delokrog je obširen, ker je dolg 120 kilometrov, širok pa 170.

Mnogo bratskih pozdravov iz Ekvadorja Vam in vsem Jugoslovancem od Vam predanega in nadležnega rojaka — misijonarja in župnika v Mendezu. Naš apostolski vikar Monsener Domingo Comin Vas pozdravlja vse Jugoslovane. Je bil nad vse ginen, ko sem mu pravil o velikodušnih Jugoslovancih v U.S.A.

P. Bogomil Trampuž
salez. misijonar

KRATKE VESTI IZ ARGENTINE

Buenos Aires, Argentina. V drugi polovici meseca avgusta je odpoval iz Argentine slovenski župnik v Buenos Aires misijonar, Josip Kastelic, ki se bo po kakih treh mesecih zopet povrnil nazaj med svoje rojake — farane.

Več porok je bilo v zadnjem času med rojaki v Buenos Aires. Med poročenci so bili tudi Jože Družina, doma iz Vatovalj pri Divači in Pavla Gašperčič iz Prema. — Večno zvestoba sta si tudi obljubila Ludvik Mislej in Ivan Curk. Mislej je zadnji božič zadel nekaj pesov v Lote-riji, ki so mu gotovo prav prišli, saj je bil dobitnik, ki ga je zadel dasi v družbi s tovaršarji, ker so skupaj dožili za srečko. Imenovan "la grande" torej precej velik. Sv. zakon sta tudi prejela Stan-ko Blagonja in Pavla Grzej.

Operaciji na želodcu je podlegel Franc Ozmeč, v starosti 37 let, od katerih je devet preživel v Argentini. Pokopal ga je izseljeniški duhovnik v Buenos Aires č. g. Josip Kastelic. Pokojni zapušča v domovini soprogo in štiri otroke. "S. T."

ŠIRITE AMER. SLOVENC!

SLOVENSKI DRUŽINI

se odda v najem lepo urejena bungalov na 4639 So. Karlov Ave., Chicago. — Cena zmerna. Pojasnila se dobe na 4641 So. Karlov Avenue, Chicago, Illinois.

WEEKS DENTAL OFFICE
Telefon HARBISON 8731
— X-ZARKI —
— VEDNO NIZER CENE —
Ure 8:30 do 8:30 — Ob nedeljah od 9. do 1.
326 S. STATE ST.
Opposite Davis Store, 2nd Floor

POZOR!
Kadar potrebujete premoga, drv, bi radi voznička za selitev, ali kak drug prevoz, tedaj me pokličite na telefon.
JOHN ŽELEZNIKAR
Auto Truki za splošni prevoz
2045 West 23rd Street, Chicago, Ill.
Tel. Canal 4534

Phone: 2575 in 2743
ANTON NEMANICH & SON
PRVI SLOVENSKI POGREBNI ZAVOD V JOLIETU IN AMERIKI.
Ustanovljen l. 1895.
Na razpolago noč in dan. Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in ženitovanja. — CENE ZMERNE.
1002 N. Chicago Street, Joliet, Illinois

DR. JOHN J. ZAVERTNIK
— PHYSICIAN & SURGEON —
Office Hours at 3724 W. 26th Street — 1:30—3:30—6:30—8:30 Daily.
Tel. Crawford 2212
at 1858 W. Cermak Road — 4:00—6:00 p. m. Daily.
Tel. Canal 9694—9695
Wednesday and Sunday by appointment only.
Residence Tel.: Crawford 8440 — If no answer — Call Austin 5700
Phone Canal 9694—9695

DR. RAY A. OLECH,
— ZOBOZDRAVNIK —
1858 West Cermak Road
Hours: 9:00 a. m. to 8:00 p. m. — Monday, Tuesday, Thursday, Friday and Saturday. — Wednesday 9:00 a. m. to 1:00 p. m.
BOSTIC BROTHERS
— SLOVENSKA LEKARNA —
1858 W. Cermak Rd. CHICAGO, ILL. Tel. Canal 9694-9695

'Deklica z odprtimi očmi'

PIERRE L'ERMITTE

Prevod iz francoškega izvirnika

Sredi noči na austerliškem mostu je izpraševal stražnik teto, ki je bila napoln mrtva od strahu, iste stvari, ki jih je bil že izvedel od Rolande in še marsikaj drugega, v podrobnosti segajočega, o čemer pa teta ni razumela ničesar.

Stražnik je postal nestrpen in je zavpil pred nekaterimi mimo idočimi, ki so se ustavljali:

"Nikar mi ne delajte neumnosti! Ali imate kako listino, da ali ne?"

"Listino? Gospod stražnik seveda imam polno listino!"

"Vašo izkaznico?"

S trepetajočo roko je jemala teta Cecilija iz svoje torbice: posetnice, člansko izkaznico "Primorske zveze", izkaznico "Marijine družbe", člansko izkaznico "Pogrebne družbe", izkaznico "Patriotične zveze", družbeno izkaznico "Vincenčeve družbe", ter izkaznico častnega članstva "Gimnastičnega in sportnega društva za vojaško pripravo, sv. Filbert v Noirmoutieru".

In še, in še...

Toda stražnik, ki je pregledoval vse te listine ter jih oddajal svojemu tovarišu, se je začel smejati. Mahoma je postal dobrodružen, prijazen in je izjavil, da je povsem zadovoljen.

"H komu pa greste v ulico Charles-Nodier?"

"K prijateljem..."

"Veste kaj, vaši prijatelji bi bili prav storili, če bi vas prišli čakati na kolodvor. Zdi se mi, da niste preveč zgodni; zadnji čas je, če hočete še nocoj tja."

Stražnik je pogledal na uro:

"Imate samo še dva vlaka podzemске železnice na razpolago... Glejte, da jih ne zamudite! Ali naj vam poiščem izvoška?"

Prijazno in dobrohotno je ženskama razložil vse potankosti; lahko vzameta vlak, iz katerega se je treba dvakrat prenesti, ali pa severno-južni vlak...

"V tem slučaju se morata poslužiti na postaji les abesses dvigala, sicer boste morali napraviti dve sto stopnic... oziroma prav za prav sto devet in devetdeset... Poznam tiste stopnice... med vojno sem imel tam šest mesecev službo."

Teta Cecilija je pokorno poslušala ves čas ter je rekla za vsako stvar: oh, presneto da!

Toda razumela ni ničesar. Podzemska železnica... severno-južna... les abesses, vse to je plesalo v groznem krogu po njeni glavi. Vsa je omamljena po dveh dneh in poldrugo nočjo potovanja, po razočaranju na kolodvoru, po grozi, da se nahaja sama o polnoči med dvema stražnikoma, v dežju na neznanim mostu, na pragu neizmerne, še manj znanega mesta!

Ko se je vračala zahvalivši se stražniku, v smeri kolodvora, odkoder je prišla, ji ni ostala v spominu nobena beseda več...

Ničesar ne ve...

Ni prišla dalje nego je bila pravkar na kolodvoru Pariz-Austerlitz.

Pač pa je bila Rolanda ohranila hladno kri. Ona vodi svojo teto proti postaji podzemске železnice, prav do kolodvora. Mladenka se je pred vhom ozirala naokoli, ali bi ne bilo morda videti kje ka-

kega izvoška, o katerem je govoril stražnik.

A čas pritiska... pritiska.

Tedaj sta teta in Rolanda zaprli dežnik, stresli nekoliko svoja mokra oblačila in vstopili prvič v življenju po stopnicah do li v pekel podzemске železnice.

Tako sta potrti, da jima je nepopisna olajšava biti naposled na suhem, toplem, v svetlobi električnih žarnic.

Postaja je prazna.

Pri vходу sedi ženska in čita pozorno opolzko ilustriran list.

"Ali moramo kupiti vozovnice?" vpraša teta Cecilija.

"Seveda!" odgovori nečakinja.

Teta se približa okencu in vljudo vpraša:

"Oprostite, gospa, da vas motim; ali bi bili tako prijazni, da bi mi dali dve vozovnici do ulice Charles-Nodier?"

Blagajničarka je pogledala in bruhnila v smeh:

"Na, vi ste pa še zmerom v svoji vasi doma!"

Nemarno je vrgla dve vozovnici drugega razreda.

"Torej gotovo velja do ulice Charles-Nodier?"

"Da, pa za Moulin Rouge tudi in za la Galette!"

Teta Cecilija je pomolila bankovec za pet frankov, ker si ni upala vprašati koliko stane...

Čitali sta napise za razne smeri, da bi se ne zmotili... Toda koliko jih je! In kričeča naznanila magazinov ter vsa ostala reklama!

Kod pa vodi njih pot v tem nedopovedljivem neredu?

Vedno bolj sta se bali vpraševati, kajti pravkar sta pri stražniku doživeli, da so bila najbolj nedolžna naravna vprašanja zlobno in napak tolmačena! Kako prideš v Parizu povsem nehoti, kar na mah v najneprijetnejši položaj.

Naposled se je prikazal vlak na koncu črne predora in je pridrvel z velikim hrupom na postajo.

Oglasili so se klici...

"Pojdimo! Hitro!..." vpije sprevodnik ter se sklanja skozi vrata.

Ženski pohitita ter skočita v voz, ki se je ustavil baš pred njima — bil je prvega razreda — ter sta morali takoj plačati razliko.

Vlak se začne pomikati... dreveti... spet v neznani svet.

Njima nasproti sedi zelo odličen par. Soprog v črni obleki, z belo ovratnico, v bogatem površniku... Gospa je zavita v kožuh, izpod katerega se kaže večerna toaleta, dragocena in razkošna.

Tiho opazujeta teto Cecilijo in Rolando.

Gospa se skloni k svojemu soprogu in mu reče na glas v angleščini:

"Zelo mi ugaja ta mala. Če bi vedela za njen naslov, bi bilo vredno potruditi se zanjo. Ali ne mislite?"

Njen mož si je popravil monokel in premotril Rolando:

"Da prekrasno postavbo ima... Izredno bi se podala za službo pri čaju v našem bretonskem salonu. Pri moji veri, človek bi rekel, da si že šminka oči..."

(Dalje)

POVESTNE KNJIGE IN ROMANI

katere ima v zalogi naša knjigarna:

- AGITATOR, spisal Janko Keršnik. Zanimiv roman o mladim inteligentom in njegovem življenju. Mehkovezana 80c
- BELE NOČI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. Sentimentalen roman, ki vodi čitatelje skozi zanimive scene življenja. Knjiga je trdovezana. 60c
- BLED IN BRIKSEN, zanimiva zgodovinska povest iz 17. stoletja. Brošura z 96 strani. 45c
- BURKEŽ GOSPODA VITERGA, zanimiva knjiga, spisal T. Čemažar. Brošura z 142 strani. 50c
- CIRKUŠKI OTROK, spis. Brackel. 228 broširana knjiga. Zanimiva povest iz življenja. 75c
- ČETRTEK, spisal Chesterton. Detektivski roman zelo napetega značaja. Trdovezana s 193 stranmi. 75c
- ČIGAVA SI? spisal Slavko Slavec. Nova knjiga, broširana, 162 str. Povest iz sodobnega slovenskega življenja in vse skozi zanimiva. 65c
- CRITICE, spisal Fran Ksaver Meško, trdo vezana knjiga z 160 strani. 75c
- DUSICA, spisal B. Orczy. Roman v treh delih, vsak del broširan zase in so tri knjige. Prva knjiga ima 286 str., druga 388 str. in tretja 427 strani. Celo povest vsebuje nad 1100 strani. Roman je vse skozi napet in ga čitatelj ne odloži preje, da ga do konca prečita. Vsi trije deli skupaj \$3.00
- DVE SLIKI, spis. Ksaver Meško. Brošura 103 str. Zanimiva povest. 60c
- ENA BOŽIJI CVETKI, brošura 416 str. Zelo zanimiva in napeta povest o dekletu, ki žrtvuje vse za svojega očeta. Slika iz življenja, ki kaže, kaj premore dobra volja. \$1.00
- FABIJOLA, po kardinalu Weissmanu. Brošura 222 strani. Interesantna zgodovinska povest, zelo priporočljiva. 45c
- FINZGARJEVI ZBRANI SPISI, VII. zvezek, broširan in vsebuje 272 strani. Vrlo zanimive črtice, novele in povestice izpod spretnega Finzgarjevega peresa. \$1.50
- FURIJ, novela iz življenja mladitve, ki vas popelje v zanimive slučaje. Trdovezana knjiga 100 strani. 75c
- GLAD, 53. zvezek Splošne knjižnice. Povest iz švedskega življenja, ki slika socialne razmere. Trdovezana knjiga 239 strani. \$1.25
- GLADIATORJI, zgodovinski roman v dveh delih. Vsak del broširan v posebni knjigi. Prvi del vsebuje 308 str. in drugi 252 strani. Zanimiv roman iz rimskih časov in tedanje dobe. Prvi in drugi del skupaj \$1.50
- GOSPODARICA SVETA, spis. Karl Fidor. Brošura 192 strani. Avanturističen roman, poln napetih slučajev in zanimivosti, da čitatelj knjige ne odloži, dokler jo ne prečita. 40c
- GORNJE MESTO, zanimiva povest iz Zagrebškega življenja. Brošura z 270 strani. \$1.00
- GOZDARJEV SIN, X. zvezek Ljudske knjižnice. Brošura 56 str. Spisal F. S. Finzgar. Zanimiva povest iz slovenskega življenja. 35c
- GREHI PRINCA SARADINA, jako zanimiva detektivska zgodba. Brošura z 317 strani. \$1.25
- IVANA CANKARJA, ZBRANI SPISI. Prvi in drugi del, vsak del s trdovezanimi knjigi. Vsak del ima po 336 strani. Cankarjeve povesti so priznane kot najboljše slovenske povesti. Pravezniki del stane \$2.50, oba skupaj \$5.00
- IZBRANI SPISI, DR. KREKA, 2. snopič. Njegovi članki in govori, ki kažejo njegovo veliko državniško sposobnost. Trdovezana knjiga. \$1.50
- IZDAJAVEC, spisal F. V. Slemeček. Vrlo interesantna zgodovinska povest iz turških časov, ki je zlasti priporočljiva, da bi jo čitala ameriško-slovenska mladina. Brošura 130 strani. 50c
- IZLET GOSPODA BROUČKA, zanimiva povest iz češkega življenja. Brošura 246 strani. 80c
- IZ MODERNEGA SVETA, Roman spisal F. S. Finzgar, trdo vezana knjiga z 280 str. \$1.50
- IZSELJENCI, roman spisal Johan Bojer. Brošura z 410 strani. \$1.50
- IZPOVED SOCIALISTA, brošura z 151 strani. 60c
- IZGUBLJENI SVET, Roman spisal C. Doyle, brošura z 233 strani. 75c
- JAROMIL, češka narodna pravljica za mladino. 30c
- JERNAČ ZMAGOVAC IN MED PLAZOVI, dve povesti v eni knjigi, trdovezana 178 strani. Obe jako zanimive. \$1.00
- JUNAKINJA IZ STAJRA, povest, ki jo ljudje zelo radi čitajo vsled izredne zanimivosti. Povest je v dveh trdovezanih knjigah 1. in 2. del in staneta oba skupaj \$1.50
- JUTRANJA ZVEZDA, spisal H. Haggard. Brošura 309 strani. Zelo napeta povest in po svoji zanimivosti priljubljena. \$1.00
- JURČICEVI ZBRANI SPISI, zanimive povesti črtice in novele iz domačega slovenskega življenja, ki ga je malo kdo zadel in naslikal, kakor ravno nepozabni Jurčič. Njegovih zbranih spisov je 10 zvezkov, vsak po \$1.00
- V vsakem zvezku so sledeče povesti:
1. zvezek: Narodne pravljice in pripovedke. — Spomin na deda. — Jurij Kozjak. — Jesenska noč med slovenskimi polhaji. — Domen. — Dva prijatelja.
 2. zvezek: Jurij Kobila. — Tihotapec. — Urban Smukova ženitev. — Klosterski žolnir. — Grad Rojinje. — Golida.
 3. zvezek: Deseti brat. — Nemški valper.
 4. zvezek: Cveto in sad. — Hči mestnega sodnika. — Kozlovska sodba. — Višnji gori. — Dva brata.
 5. zvezek: Sosedov sin. — Sin kmetijskega cesarja. — Med dvema stoloma.
 6. zvezek: Doktor Zober. — Tugomer.
 7. zvezek: Lepa Vida. — Lipe. — Pipa tobaka. — Moč in pravica. — V vojni krajini. — Pravda med bratom.
 8. zvezek: Ivan Erazem Tatenbah. — Bojmi se te. — Črtica iz življenja političnega agitatorja. — Teletja penca. — Šest parov klobas. — Po tobaku smrdis. — Ženitev iz nevoščljivosti. — Andreja Pakja. — Spomini starega Slovenca.
 9. zvezek: Rokovnjaci. — Kako je Kolarjev Peter pokoro delal, ko je krompir kradel. — Ponarejeni bankovci.
 10. zvezek: Slovenski svetec in učitelj. — Veronika Deseniška.
- KMEČKI PUNT, A. Senoa. Povest, opisuje boje hrvat. naroda v 16. stoletju. V povest so vpleteni zanimivi slučaji iz življenja hrvat. naroda. Brošura 464 strani. \$1.00
- KNEZOVA KNJIŽNICA. 1. zvezek: Anton Knezova ustanova. Gospod Lisec. — Ženitev Ferdula, vojvode. Brošura 195 str. \$1.00
- KRALJ ALKOHOL, J. London. Brošura 245 str. Povest, ki slika gorje, ki ga povzroča alkohol. \$1.25
- KRALJ GORA, Ed. About. Zelo napeta povest iz francoskega življenja. Brošura 255 strani. \$1.00
- KRISTOF DIMAC, J. London. Trdovezana knjiga 404 str. Ameriška povest, zelo napeta in zanimiva polna-pestrih scen razboritega življenja na divjem zapadu. \$1.50
- KRISTOFA ŠMIDA SPISI, — vsak zvezek po 65c
1. zvezek: Ljudevit Hrastar. — Golobček.
 2. zvezek: Jagnje. — Starček z gore.
 3. zvezek: Pirhi. — Ivan, turški suženj. — Krščanska obitelj (družina).
 4. zvezek: Sveti večer.
 5. zvezek: Pavlina.
 6. zvezek: Roparski grad. — Ptice gnezdo. — Poškodovana slika. — Tiskovna pomota. — Spominčica. — Diamantni prstan.
 7. zvezek: Brata. — Različni sestri.
- KAKO SEM SE JAZ LIKAL, spisal Jakob Alešovec. Brošura blizu 500 strani. Alešovec je humorist in šaljivec, kakoršnega ni med Slovenci. Dva dela; vsak stane 60c
- KAKO SEM UBILA SVOJEGA OTROKA, spisal Pierre L'Ermitte. Trdo vezana knjiga. \$1.25
- Mehkovezana knjiga. \$1.00
- KAPETANOVA HČI, A. S. Puskina. Zanimiva povest iz ruskega življenja. 65c
- KAZAN, volčji pes, J. O. Curwood. Roman iz kanadskega življenja. Brošura 196 strani. 75c
- KLEOPATRA, R. Haggard. — Zgodba o kraljevem Egiptu Harmakisu, njegovem padcu in maščevanju. Zelo napeta povest za časa Kleopatre. Brošura 290 strani. \$1.00
- KO SO HRASTI ŠUMELI, Zgodovinski roman, brošurana knjiga z 328 strani. \$1.25

PISANO POLJE

J. M. Trunk

To ne bo držalo:

List "Enakopravnost" se prereka z Rev. M. Jagrom radi objave zadnjega v A. D., ki se nanaša na znano izjavo papeža o preteči vojski Italije z Etiopijo. Meritorično se v prerekanje ne vmešavam. "Enakopravnost" pa je zapisala tudi sledeče: "... vprašamo vas, kaj je še storila cerkev, bodisi katoliška, protestantska, židovska, mohamedanska, budistična, ali katera druga, da bi odpravila uzroke, ki tirajo narode v klavnice? Besede, besede, besede. Te so poceni, in čim bolj zlikane in izglajene so, tem cenejše so ponavadi in toliko manj pomenijo." To vsaj tudi mene zanima.

Na vse druge "cerkve" se ne morem ozirati, ker za-me obstaja le katoliška cerkev s svojimi moralnimi smernicami, in bi druge prišle le v poštev, kolikor se njih moralne smernice strinjajo s katoliškimi, in bi bile pri pravih smernicah tudi dosledne. O katoliški cerkvi vem in trdim, da nima le moralnih načel tudi glede vsake vojske, ampak tudi, da se jih dosledno drži, in naj pri tem ves svet trdi morda nasprotno.

List pravi: "Besede, besede." In kaj je še storila cerkev... da bi odpravila uzroke, ki tirajo narode v klavnice." Ne vem, kako utegnejo biti pri "Enakopravnosti" v zgodovini podkovani. Ako niso dobro podkovani, se ne bodo vedeli, da je katoliška cerkev, oziroma papeštvo zabranilo s svojim moralnim vplivom že marsikak preteč krvav spopad. Toraj nikakor ni ostalo morda le pri — besedah, ako so besede našle tudi posluš. Kaj pa napredna gospoda sploh pričakuje od katoliške cerkve v pertinentnem vprašanju? Recimo, da gre za kakoroparsko zavajevanje, kakor morda ravno pri sedanjem pohodu Italije v Abesinijo. To bi bila krivična vojska. Ali ni papež jasno tako krivično vojsko v tem slučaju obsodil? Ali naj papež zbere in postavi toliko in toliko vojakov, da "odpravi uzroke, ki tirajo narode v klavnice?" Kaj takega vendar niti napredna gospoda ne bo trdila. Orožje v rokah cerkve in va-

Kaj so — Poljaki?

V neki razpravi, ki govori o manjši rodovitnosti med katoliškim prebivalstvom, nalem-tim tudi na označo posameznih skupin. Tu so našti Italijani, francoski Kanadci... dalje "among those of Slavic or Polish extractions..." Tur gre le za to, da se Poljaki ne prištevajo k Slovanom, kakor bi tvorili posebno narodno skupino. Morda je to le kak pogrešek pri izrazu, morda pa tudi nekaj bolj značilnega, da se stavijo Poljaki izven slovenske skupine, ker se tudi sami mnogokrat smatrajo le za — Poljake, ne za Slovane.

ROOSEVELT SE OBRNIL NA PASTORJE

Washington, D. C. — Pred par dnevi je bilo iz predsednikovega urada odposlanih več tisoč cirkularjev raznim pastorjem po vseh delih Amerike, v katerih se predsednik obrača na verske voditelje za pomoč, nasvete in priporočila. V pismih povdarja predsednik, da je možno rešiti številne probleme, toda tega ne more izvršiti nobena posamezna oseba ali posamezna skupina, in je torej potrebno, da delujemo skupno za skupen cilj izboljšanja duhovnih in materialnih razmer ameriškega ljudstva.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

2000 W. Cermak Road

CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1—3 popoldne in 7

—8 zvečer izjemni ob sredah.

Uradni telefon: Canal 4918

Režidenčni telefon: La Grange 3966

PO DNEVI NA RAZPOLAGO

CELI DAN V URADU.

ZA PARTIJE — SVATBE — KRSTIJE

in sploh vse take slučaje

si naročite MONARCH "OLD TIME" PIVO od

John Kochevarja

West Side Distributor of Monarch Beer

2215 W. 23rd Street

Telefon Canal 6177

CHICAGO, ILL.

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$2.00**

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd.

Chicago, Ill.

TISKOVINE

vse vrste za društva, trgovce in obrtnike izdeluje lično in točno

Slovenska tiskarna
Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. CERMAK ROAD,

CHICAGO, ILLINOIS